

VZOREC NAPOTITVE DELAVCEV V NEMČIJO

Slovensko gradbeno podjetje »zbera« v Sloveniji več deset delavcev migrantov in z njimi podpiše pogodbe o zaposlitvi. Na le-teh piše, da gre za delo v Nemčiji in da je mesečna bruto plača za polni delovni čas 748,10 EUR, vendar se z delavci »neuradno« dogovori, da bo plača 13 EUR bruto oz. 9-10 EUR neto za uro dela.

Delavcem se ponudi, da podpišejo le en izvod pogodbe, ki jih obdrži delodajalec z obrazložitvijo, da le-te potrebuje za urejanje neke dokumentacije ipd. in z obljubo, da jim bodo vročene, ko pridejo v Nemčijo, kar se nikoli ne zgodi.

Po prihodu v Nemčijo se delavce namesti v kontejnerje na gradbišču in se jim za posteljo zaračunava 250 EUR mesečno, čeprav so delavci slišali od nemškega poslovođe, da so kontejnerji »geschenk« in da se plačujejo le obratovalni stroški oz. voda in elektrika.

Delavce se pred pričetkom dela opozori, da ne vodijo lastnih evidenc opravljenih ur in da bo za vso evidenco poskrbel delovodja oz. vodja skupine. V tako evidenco se nadur nikoli ne vpiše, čeprav delavci delajo po 220 ur in več v povprečju mesečno.

Kadar se delavce prijavlja v obvezna sklada – za plačilo nadomestil za letni dopust gradbenih delavcev (SOKA-BAU) ter za regres in izravnavo plače za področje gradbeništva, se nadur tam ne prikazuje, ampak se prijavlja le obračun rednih ur (prijavi se 176 ur dela v enem mesecu in se prispevki v sklada odvedejo od 2.288,00 EUR) Prispevek za SOKA-BAU je 14,25 % bruto plače, pri izplačilu plače pa se odvede še 15 % davka. Poleg tega se od plače odtegnejo omenjeni stroški namestitve.

Delavcem se prvi mesec izplača od 1.300,00 do 1.500,00 EUR v gotovini, potem se znesek vsak mesec znižuje, tako da po petih mesecih pride na 600-700 EUR. Potem se ena plača ne izplača in se jih pošlje domov, tako da ostanejo brez predzadnje in zadnje plače. Delavci so med tem vsak mesec podpisovali en dvojezični obrazec s katerim izjavijo, da jim je bila plača pravilno izplačana. Delodajalec je vmes spraznil delavcem račune v SOKA-BAU, ker je kak dan kakemu delavcu pisal na dopust, čeprav je delavec ta dan delal in mu za ta dan izplačal nadomestilo za letni dopust iz SOKA-BAU.

V Sloveniji so ti delavci prijavljeni v obvezno zavarovanje, toda socialnih prispevkov se jim sploh ne plačuje ali pa se ne plača nekaj zadnjih mesecev. Po vrnitvi delavcev v Slovenijo se le-te odjavi iz zavarovanja brez izpeljanega postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

Konkretna zgodba: Nemški glavni izvajalec je enkrat prinesel denar na gradbišče z namero, da izplača plače delavcem. Domnevamo, da mu je bilo jasno, da denar, ki ga izplača delodajalcu in ki je namenjen za plače delavcev ne pride do delavcev v znesku v katerem bi mogel. Prišel je med delavce in povedal, da je prinesel denar za plače ter da lastnika podjetja ne želi zraven, na kar se je »gazda« uprl in zagrozil, češ da je Nemeč sklenil pogodbo z njim in ne z delavci ter da tega ne sme narediti. Nemeč se je potem premislil in denarja ni izplačal. Vendar pa je delavcem povedal,

da on ne ve koliko so le-ti plačani in da ne zahteva od njih, da tega povedo, ampak naj vedo, da on plačuje njihovemu delodajalcu 22 EUR za vsako uro njihovega dela.

Pripravil: Marko Tanasić, projekt Integracijski paket za brezposelne migrante, prosilce za azil in begunce, ZSSS, 15.5. 2012

Uredil: Goran Lukić, ZSSS, 15.5. 2012